

[Statsministeren.]

Overvejelse, og det viser sig jo ogsaa, at det er sket, eftersom man saa stærkt har beskæftiget sig med dette Spørgsmaal nu. Jeg skal ikke her optage Hr. Højgaard's Tale til Behandling, selvfølgelig ikke, jeg beklager, at denne Tale er blevet holdt, og at den synes at være tænkt som en Bombe. I hvert Fald var det, som jeg har sagt i det paagældende Interview, en mærkelig Adfærd, navnlig da jeg ubetinget tror, at Ingenjøren virkelig har den Hensigt at yde en Indsats til Fordel for Landet, hvad han jo ofte har forsikret — naa, der er Folk, der siger, at det erklærede Provisoristerne ganske vist ogsaa var deres Opgave i en svunden Tid.

Den Plan, der er udkastet, maa vel formodes at stemme med den paagældende Talers politiske Opfattelse og kan vel derfor ikke regnes som noget egentlig upartisk Indlæg. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller interesserede sig imidlertid for Problemet og opfordrede til at tage under Overvejelse, om der ikke kunde komme en Forhandling mellem Sagkundskaben og politiske Repræsentanter, altsaa paa en Maade det samme, som fik Udtryk i Hr. Højgaard's Tale, idet han opfordrede til en Genoptagelse af en Behandling af Militærlovene. Jeg maa sige, at jeg kan ikke tro, at der er Stemning for en Realitetsdrøftelse af disse Love et halvt Aar efter at de er blevet vedtaget. Der var i sidste Rigsdagssamling Adgang til den Forhandling mellem Sagkundskaben og de politiske Repræsentanter, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller anmoder om; Forhandlingerne fandt Sted, Mulighederne var der, og Mulighederne blev udnyttet. Jeg er saaledes ude af Stand til at se noget formaalistjænt ved at iværksætte en ny Forhandling uden positivt Grundlag, og Ministeriet kan derfor ikke tage Initiativ dertil ved denne Lejlighed.

I den nævnte Tale blev Tanken om en Samlingsregering, saaledes som det ogsaa er nævnt her i Salen, fremsat. Der er ikke, som det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen synes at have forstaaet, fremsat lignende Tanker fra socialdemokratisk Side, hverken i Pressen eller i Udtalelser. Det forekommer mig ufatteligt, at en Samlingsregering overhovedet kan anses for egnet til at løse en stor Opgave, om hvilken der er stor Uenighed, at en saadan Samlingsregering i det hele taget skulde være egnet til at føre Landets Sager videre. Hvis der skulde dannes en Regering af de 7 Partier, eller blot af de 4, maatte den da først være enig om det Program, hvorom den skulde samles, thi man

kan ikke danne en Regering, der er uenig om de fleste Spørgsmaal, og gøre den enig blot ved at kalde den en Samlingsregering. Det er muligt, at der er politiske Partier, der nærer Ønske om at prøve den Vej, men i Ministeriet anser man Vejen for ufarbar.

Jeg tænker, at det ærede Medlem Hr. Brorsen nu har forstaaet, at der ikke er nogen Tvetydighed med Hensyn til de Spørgsmaal, som var fremdraget i den nævnte Tale.

Jeg skal i øvrigt udtale min Beklagelse over den Lethed, hvormed Folk uden Ansvar kaster Grænsespørgsmaal ind i en offentlig Debat. Jeg kan ganske tiltræde, hvad det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch udtalte: der er intet at diskutere vedrørende Grænsen; naar der nu og da har været Spørgsmaal om Mindretallets Forhold, Kirke, Skole o. s. v., Spørgsmaal, som paatrænger sig og kan paatrænge sig, har disse Sager, som man ved, altid været Genstand for velvillig Behandling fra dansk Side.

Jeg slutter i øvrigt med at udtale, at der bortset fra disse Betragtninger angaaende en politisk umulig Samlingsregering sikkert er adskillige Forhold af en saadan Betydning for Landet i disse Tider, at det ikke var urimeligt, om man desuagtet paa kalder Vilje til Samarbejde om saadanne begrænsede Opgaver. Der er Sager nok desuden, hvorom forskellige Opfattelser fremdeles kan faa Lejlighed til at brydes, men i den Henseende har jeg ikke sporet nogen udpræget Vilje til at indlade sig paa et saadant forstaaende Samarbejde.

Udenrigsministeren (P. Munch): Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har i sin Tale forleden Dag understreget, at Danmarks udenrigspolitiske Stilling efter hans Opfattelse var ændret ved den Erklæring, som Danmark sammen med 6 andre Stater inden for Folkenes Forbund afgav den 1. Juli 1936. Han udtalte sin Tilslutning til det Standpunkt, der fandt Udtryk i den paagældende Erklæring, og dermed kan jeg naturligvis kun være tilfreds, men naar det ærede Medlem synes at forstaa denne Erklæring saaledes, at den betyder en Opgivelse af det, han kalder Folkeforbundspolitikken, og en Overgang til en Neutralitetspolitik i Modsætning dertil, maa jeg sige det nu, som jeg før har sagt, tror jeg, ved Lejlighed, at en saadan Modsætning findes ikke; der er ikke i den paagældende Erklæring noget saadant nyt, som det ærede Medlem synes at gaa ud fra. Erklæringens Ord er paa de afgørende Punkter disse: Skærpelsen af den mellemfolkelige Situation og de Tilfælde af